DATATILSYNET

Datatilsynets årsberetning 2014

Udgiver: Datatilsynet
Tryk og layout: Rosendahls A/S
Beretningen er sat med Meta
Oplag: 300
Juli 2015
ISSN nr: 1601-5657
ISBN nr: 978-87-992871-6-1

Datatilsynets årsberetning 2014

Indhold

Til Folketinget

2014 har i Datatilsynet været præget af store enkeltsager. Det gælder bl.a. den fortsatte behandling af sagen om hackerangrebet mod Rigspolitiets databehandler og sagen om indsamling af patientoplysninger fra praktiserende læger i Dansk AlmenMedicinsk Database (DAMD).

Se og Hør-sagen, som i meget høj grad har været omtalt i pressen i 2014, har også fyldt meget hos Datatilsynet. Datatilsynet har således af egen drift taget sagen om Se og Hørs indsamling af oplysninger om kendte op over for Se og Hør, ligesom tilsynet har taget sager om medarbejderes mulige læk af oplysninger til Se og Hør op over for både SAS og Region Hovedstaden (som dataansvarlig for Rigshospitalet). Datatilsynets sag i forhold til Se og Hør er omtalt nærmere nedenfor i afsnittet om mediernes behandling af personoplysninger.

Sagerne om Se og Hør har også givet anledning til politisk debat. Bl.a. blev der i 2014 nedsat en arbejdsgruppe om datasikkerhed under Folketingets Retsudvalg, som har beskæftiget sig med at afdække problemstillinger i forhold til beskyttelse af personoplysninger.

I den forbindelse har Datatilsynets kompetencer og ressourcer også været diskuteret. Det har bl.a. været diskuteret, om Datatilsynet fører tilstrækkeligt med kontrolbesøg (inspektioner) hos virksomheder og myndigheder. Også Rigsrevisionen har i 2014 med sin beretning om statens behandling af fortrolige oplysninger om personer og virksomheder skabt debat om omfanget af Datatilsynets inspektioner på det statslige område.

Datatilsynet udøver sit tilsyn med virksomheder, myndigheder, foreninger, forskere mv. på forskellige måder. Tilsynet sker bl.a. ved, at Datatilsynet tager på inspektioner, behandler klager og tager sager op af egen drift. Datatilsynet behandler endvidere anmeldelser og udsteder tilladelser til behandling af personoplysninger. Derudover har Datatilsynet en række andre opgaver, herunder at afgive udtalelser om ny lovgivning, der har betydning for behandling af personoplysninger.

I et tilsyn med omkring 35 medarbejdere og omkring 6.000 sager hvert år må tilsynet erkende, at det ikke er muligt at udføre det antal inspektioner, som tilsynet gerne ville.

Datatilsynet arbejder imidlertid løbende med at effektivisere sine arbejdsgange og sagsområder, så sager lettere og hurtigere kan blive ekspederet, og så der fortsat er plads til at udføre inspektioner. I 2014 har Datatilsynet bl.a. udarbejdet nye blanketter og breve til brug for ansøgning om tilladelse til at behandle personoplysninger i en whistleblowerordning. Tilsynet har også udarbejdet en blanket til brug for ansøgning om tilladelse til videregivelse af oplysninger i forskningsøjemed.

Samtidig arbejder tilsynet løbende med at finde nye inspektionsformer, så antallet af inspektioner kan øges. Som det fremgår af afsnittet nedenfor om Datatilsynets inspektioner, er der igen i 2014 sket en stigning i antallet af inspektioner.

Datatilsynet vil i 2015 have fokus på at tilpasse sine målsætninger og aktiviteter til den ressourcemæssige situation og så vidt muligt gennemføre yderligere effektiviseringer af sagsbehandlingen. Samtidig er det dog vigtigt for Datatilsynet, at effektiviseringer ikke går ud over kvaliteten af tilsynets sagsbehandling, ligesom det er vigtigt, at borgere, virksomheder, myndigheder mv. kan få den fornødne rådgivning og vejledning.

København, juli 2015

Henrik Waaben
Formand for Datarådet

Birgit Kleis
Kst. direktør

Om Datatilsynets årsberetning

Datatilsynets årsberetning for 2014 afgives i medfør af persondatalovens § 65, hvorefter tilsynet afgiver en årlig beretning om sin virksomhed til Folketinget. Beretningen indeholder en omtale af væsentlige aktiviteter for Datatilsynet i 2014, herunder tilsynets inspektioner.

På Datatilsynets hjemmeside www.datatilsynet.dk offentliggør tilsynet løbende udtalelser og afgørelser i sager, som vurderes at være af generel interesse. Datatilsynet kan således henvise til sin hjemmeside for yderligere oplysninger.

Datatilsynets virksomhed i 2014

Datatilsynets opgaver

Datatilsynet er den centrale uafhængige myndighed, der fører tilsyn med, at reglerne i persondataloven overholdes. Tilsynet med domstolene ligger dog under Domstolsstyrelsen.

Persondataloven:

Lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger. Loven er senest ændret ved lov nr. 639 af 12. juni 2013.

I tilknytning til persondataloven har Justitsministeriet udstedt en række bekendtgørelser. Datatilsynet har desuden lavet en række vejledninger vedrørende loven.

Tilsynet med persondataloven indebærer et stort antal forskelligartede opgaver. Datatilsynet har i 2014 bl.a. haft følgende opgaver:

- Information og vejledning
- Behandling af klager fra borgere
- Udtalelser om forslag til love og bekendtgørelser mv.
- Udtalelser om anmeldelser fra offentlige myndigheder
- Tilladelser til virksomheder mv.
- Tilladelser til forskere
- Bidrag til besvarelse af spørgsmål fra Folketinget
- Sager på Datatilsynets eget initiativ (egen drift-sager), herunder inspektioner hos offentlige myndigheder, private virksomheder, forskere mv.
- Deltagelse i internationale tilsynsmyndigheder og internationalt samarbejde med andre datatilsynsmyndigheder
- Deltagelse i arbejdsgrupper, udvalg mv. og oplæg på konferencer og lign.

Det er Datatilsynets vision, at myndigheder og private kender og overholder reglerne for behandling af personoplysninger, og at borgerne kender og kan bruge deres rettigheder. Datatilsynet gør dette muligt og lettere gennem synlighed, information, dialog og kontrol.

Rådgivning og vejledning

Det er forudsat i de almindelige bemærkninger til persondataloven, at Datatilsynet i første række bør tage sigte på at kunne udøve sin virksomhed gennem generelle retningslinjer og ved en serviceorienteret rådgivning og vejledning.

Dette sikres bl.a. gennem tilsynets hjemmeside, hvor tilsynet offentliggør relevant praksis. Datatilsynet har endvidere udarbejdet informationspjecer og forskellige vejledninger om persondataloven.

I 2014 er Datatilsynet desuden begyndt at publicere særlige it-sikkerhedstekster. Ved spørgsmål af it-sikkerhedsmæssig karakter henviser Datatilsynet ofte til sikkerhedsbekendtgørelsen samt tidligere afgørelser i konkrete sager. Dataansvarlige og databehandlere har imidlertid efterspurgt mere konkrete og aktuelle anbefalinger angående it-sikkerhedsemner. Henset til den stadig hurtigere udvikling indenfor it og den digitalisering, som sker i kølvandet på den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi, har tilsynet fundet det relevant at lave nye publikationer om it-sikkerhedsmæssige emner.

Emnerne i it-sikkerhedsteksterne er udvalgt efter, hvad der vurderes at være relevant med baggrund i Datatilsynets erfaringer. Teksterne behandler således problemstillinger, som tilsynet kender fra sit daglige virke gennem inspektioner, henvendelser og sikkerhedsbrister. It-sikkerhedsteksterne publiceres løbende på tilsynets hjemmeside.

Datatilsynet bidrager også løbende med oplæg på forskellige konferencer og møder. I 2014 har Datatilsynet deltaget med 15 af sådanne oplæg. Eksempelvis har Datatilsynet holdt oplæg på en høring om offentlige myndigheders behandling af personoplysninger afholdt af arbejdsgruppen om datasikkerhed under Retsudvalget. Det er Datatilsynets erfaring, at der er stor efterspørgsel efter at få tilsynet til at stille op og med sin særlige ekspertise og tilsynsrolle fortælle om de persondataretlige problemstillinger. Samtidig giver sådanne oplæg tilsynet god mulighed for at komme i dialog med både dataansvarlige og registrerede og på den måde bl.a. få indblik i, hvilke persondataretlige udfordringer de dataansvarlige i praksis møder.

Også telefonisk rådgivning er en stor del af tilsynets arbejde. På baggrund af tilsynets kvartalsvise stikprøvetællinger anslås antallet af telefoniske henvendelser til tilsynet i 2014 at ligge på omkring 14.000 opkald og dermed på et lidt lavere niveau end i 2013 (ca. 15.000 opkald).

Datatilsynet deltog igen i 2014 desuden på den årlige digitaliseringsmesse i Odense. Messen sætter fokus på digitale løsninger og effektiviseringsmuligheder i kommunerne

og har et stort antal besøgende fra kommunerne, en række statslige institutioner samt virksomheder. På tilsynets stand kunne gæsterne tage en quiz med forskellige kategorier af spørgsmål samt få en snak med tilsynets medarbejdere.

På den årlige databeskyttelsesdag den 28. januar informerede Datatilsynet også nærmere om persondataretlige emner. Datatilsynet markerede dagen ved at have en stand i både Rosengårdcentret i Odense og Aalborg Storcenter. Kunderne kunne her deltage i en quiz og derved teste deres viden om beskyttelse af personoplysninger. Samtidig kunne kunderne komme i dialog med Datatilsynets repræsentanter og stille spørgsmål og få vejledning om deres rettigheder efter persondataloven.

Klagesagsbehandling

I klagesagerne træffer Datatilsynet afgørelse om, hvorvidt en behandling af personoplysninger er sket i overensstemmelse med persondataloven. Det er af afgørende betydning, at borgere, der f.eks. mener sig udsat for behandling af oplysninger i strid med loven eller ikke får de oplysninger, de mener at have krav på efter reglerne om de registreredes rettigheder, kan få tilsynets vurdering af forholdet.

I 2014 har tilsynet registreret et fald på 3,7 % i antallet af nye sager (forespørgsler og klager) vedrørende private virksomheder mv. (fra 1.313 i 2013 til 1.265 i 2014). Hvad angår lignende sager vedrørende offentlige myndigheder er der i 2014 registreret en stigning på 7,4 % i antallet af nye sager (fra 908 i 2013 til 975 i 2014).

Sager på eget initiativ

I 2014 er der igen sket en stigning i antallet af sager på Datatilsynets initiativ (fra 145 i 2013 til 155 i 2014). Det skyldes, at der har været en del sager om bl.a. sikkerhedsbrister, som tilsynet er gået ind i, samt at tilsynet i forbindelse med afprøvning af nye inspektionsformer har foretaget et større antal inspektioner end forventet. Ressourcemæssige overvejelser har selvsagt indflydelse på den løbende prioritering af, hvilke sager der kan tages op af egen drift.

Høringer over lovforslag mv.

I 2014 registrerede Datatilsynet 519 nye høringssager i forbindelse med lovforslag, bekendtgørelser mv. Dette er en stigning på 10,9 % i forhold til 2013 (468 i 2013). Den stigende tendens på området for høringssager fortsætter således, og antallet af disse sager har aldrig været højere. Antallet af høringer er siden 2010 stedet med ca. 35 %.

I sine udtalelser forholder Datatilsynet sig til de eventuelle databeskyttelsesretlige problemstillinger i det foreliggende lovforslag mv. Datatilsynet anser sine udtalelser som et væsentligt bidrag i lovgivningsprocessen, dels fordi tilsynet besidder en ekspertviden om databeskyttelse, dels fordi tilsynet efter persondataloven udøver sine funktioner i fuld uafhængighed. Tilsynet prioriterer derfor opgaven højt.

Datatilsynet skal efter persondatalovens § 57 afgive udtalelse ved udarbejdelse af generelle retsforskrifter, f.eks. forslag til love, bekendtgørelser og direktiver, der har betydning for beskyttelsen af privatlivet i forbindelse med behandling af personoplysninger

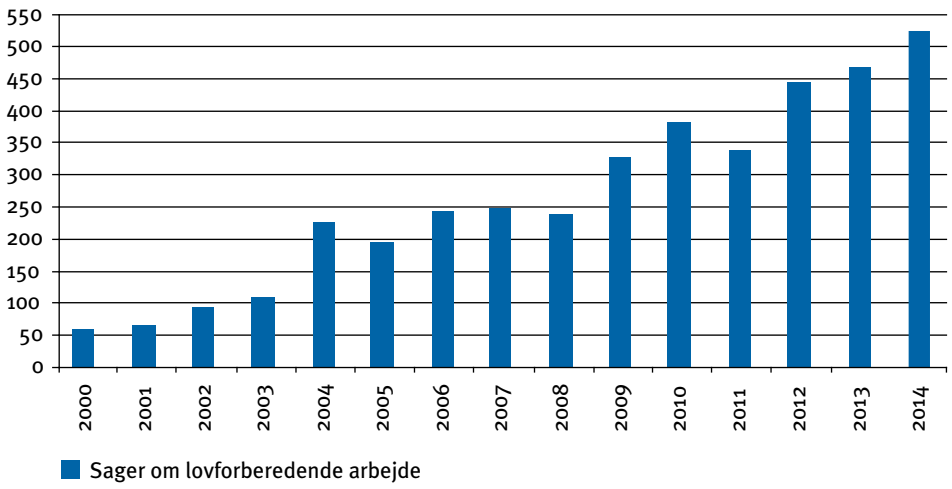

Ny procedure for anmeldelse af whistleblowerordninger i den private sektor

Datatilsynet har i efteråret 2014 givet private virksomheder en mulighed for at benytte en ny og forenklet fremgangsmåde ved anmeldelse af whistleblowerordninger. Der er udviklet to nye blanketter til standardanmeldelser.

Standardanmeldelserne indeholder en række punkter med tekst, som ikke kan redigeres. Teksterne bygger på, hvad der er accepteret i tilsynets praksis.

Ønsker man at ansøge om et andet indhold i de låste felter, er det stadig muligt selv at skrive sin anmeldelse "fra bunden af" ved brug af en anmeldelsesblanket af typen "Privat virksomhed". I så fald må der imidlertid forventes en længere sagsbehandlingstid.

Når virksomhederne benytter de nye standardanmeldelser, vil tilladelse fra Datatilsynet som udgangspunkt kunne forventes inden en måned – forudsat at virksomheden allerede har anmeldt sin personaleadministration til Datatilsynet og fået tilsynets tilladelse.

Datatilsynet giver ikke tilladelse til whistleblowerordningen, før virksomhedens anmeldelse af personaleadministration er på plads, og tilladelse givet.

Der er samtidig lagt en række nye informationstekster om whistleblowerordninger på Datatilsynets hjemmeside under punktet Erhverv → Whistleblowerordninger.

Datatilsynets organisation

Datatilsynet består af et råd – Datarådet – og et sekretariat. Datatilsynet udøver sine funktioner i fuld uafhængighed, men har en finanslovsmæssig og personalemæssig tilknytning til Justitsministeriet, som dog ikke har nogen instruktionsbeføjelse over for tilsynet.

Datatilsynets afgørelser efter persondataloven er endelige og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Afgørelserne kan indbringes for domstolene, ligesom Datatilsynet i sin virksomhed er undergivet sædvanlig kontrol af Folketingets Ombudsmand.

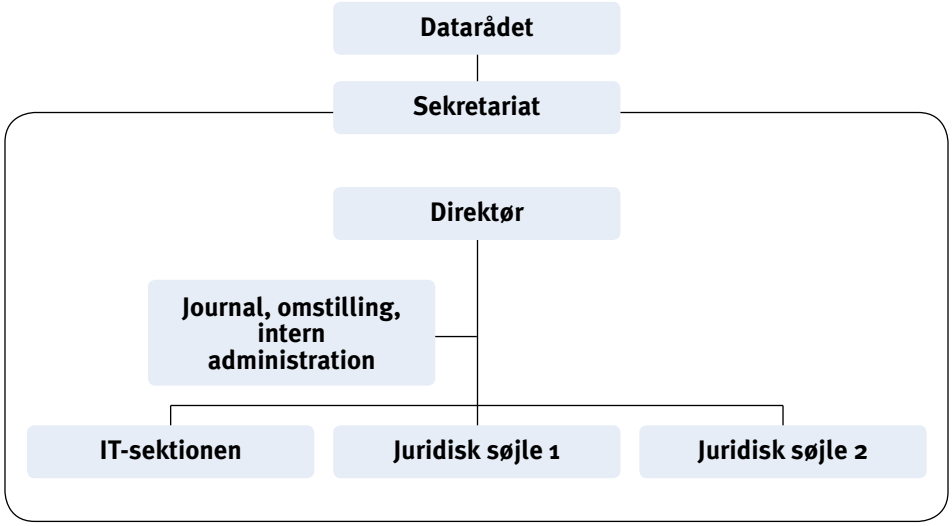

Datarådet

Datarådet består af en formand og af seks andre medlemmer, der er udpeget af justitsministeren. Datarådet træffer først og fremmest afgørelse i sager af principiel karakter. Rådet fastsætter efter loven selv sin forretningsorden. Forretningsordenen fremgår af bekendtgørelse nr. 1178 af 15. december 2000 om forretningsordenen for Datarådet og kan findes på Datatilsynets hjemmeside.

Datarådets medlemmer (pr. 31. december 2014)

Formand, højesteretsdommer Henrik Waaben
Næstformand, advokat Janne Glæsel
Professor, dr.jur. Peter Blume
Overlæge, vicedirektør Hans Henrik Storm
Kommunaldirektør Niels Johannesen
Chefkonsulent Henning Mortensen
Direktør Lars Pram

Medlemmerne beskikkes for 4 år ad gangen. De er personligt udpeget i kraft af deres sagkundskab inden for bestemte sagsområder og er ikke repræsentanter for bestemte interesseorganisationer el.lign.

Sekretariatet

Sekretariatet beskæftiger omkring 35 medarbejdere (jurister, it-teknikere, kontorpersonale og studenter) og varetager Datatilsynets daglige drift under ledelse af en direktør.

Datatilsynets bevillingsmæssige forhold mv. fremgår af Datatilsynets årsrapport 2014. Årsrapporten for 2014 er offentliggjort på tilsynets hjemmeside.

Personalesammensætning

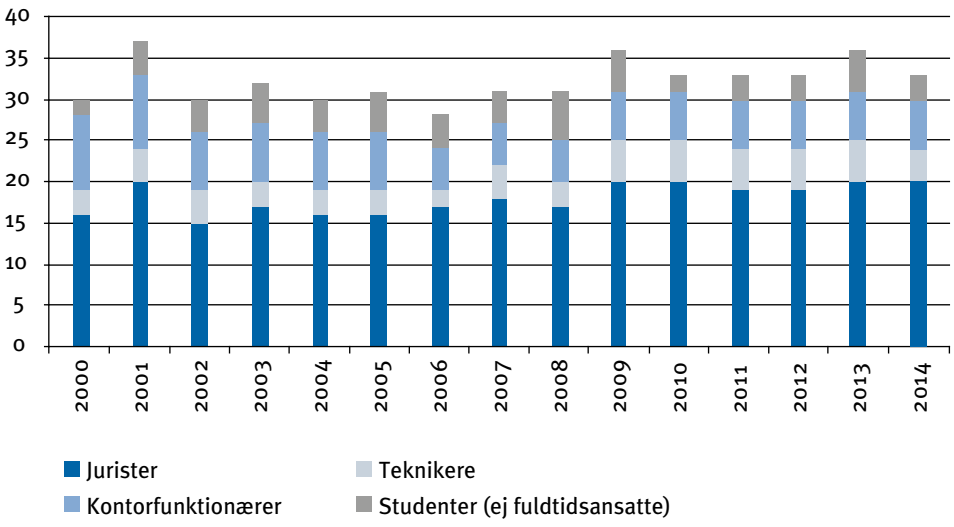

Datatilsynets medarbejdere (pr. 31. december 2014)

Direktør, cand.jur. Janni Christoffersen
Kontorchef, cand.jur. Lena Andersen
Kommitteret, cand.jur. Birgit Kleis
It-chef, civilingeniør, HD, Sten Hansen
Chefkonsulent, cand.jur. Maiken Christensen
Chefkonsulent, cand.jur. Lene Engedal Kragelund
Specialkonsulent, mag.art. Camilla Daasnes
Specialkonsulent, cand.jur. Christian Tolstrup Lund
Specialkonsulent, cand.jur. Jesper Husmer Vang
It-sikkerhedskonsulent, diplomingeniør Walther Starup-Jensen
Kontorfuldmægtig Helle Jensen
Kontorfuldmægtig Pernille Jensen
Kontorfuldmægtig Anne-Marie Müller
Kontorfuldmægtig Suzanne Stenkvist
Kontorfuldmægtig Mette-Maj Aner Leilund
Assistent Camilla Knutsdotter Hallingby
It-medarbejder Flemming Nielsen
It-medarbejder Thomas Klarskov Jensen
Fuldmægtig, cand.jur. Bjarke Asger Bro
Fuldmægtig, cand.jur. Signe Astrid Bruun
Fuldmægtig, cand.jur. Kasper Frederiksen
Fuldmægtig, cand.jur. Helle Ginnerup-Nielsen
Fuldmægtig, cand.jur. Christian Vinter Hagstrøm
Fuldmægtig, cand.jur. Mette Hansen (orlov)
Fuldmægtig, cand.jur. Hanne Louise Høimark
Fuldmægtig, cand.jur. Victoria Maria Ljunggren
Fuldmægtig, cand.jur. Sofie Katrine Mannering
Fuldmægtig, cand.jur. Mads Toftgaard Nielsen
Fuldmægtig, cand.jur. Martin Nybye-Petersen
Fuldmægtig, cand.jur. André Dybdal Pape
Fuldmægtig, cand.jur. Anders Robodo Petersen
Fuldmægtig, cand.jur. Morten Tønning
Stud.jur. Nilas Monberg
Stud.jur. Christoffer Alsted Skafte
Stud.jur. Kamille Frølund Thomsen

Statistiske oplysninger

Her er oplysninger om antallet af nye sager i Datatilsynets journalsystem i 2014. Tallene omfatter sager, som er oprettet i løbet af 2014. En del af Datatilsynets sagsbehandling er imidlertid en fortsættelse af eksisterende sager. Dette er for eksempel tilfældet, når en anmeldelse ændres, eller en tilladelse forlænges. Disse sager er af praktiske årsager ikke medtaget i statistikken.

Datatilsynet registrerede 5.904 nye sager i 2014.

Nyoprettede sager 1. januar 2014 til 31. december 2014:

Datatilsynets egen administration mv.	293
Lovforberedende arbejde	519
Forespørgsler og klager vedrørende private	1.265
Forespørgsler og klager vedrørende offentlige myndigheder	975
Anmeldelser for den private sektor	1.696
Anmeldelser for den offentlige sektor	717
Sager på Datatilsynets eget initiativ (egen drift-sager)	155
Sikkerhedsspørgsmål	3
Internationale sager	182
Datatilsynets kompetence efter anden lovgivning	99
I alt	5.904

Som det fremgår ovenfor, har der været et lille fald i det samlede antal nyoprettede sager i 2014 set i forhold til 2013. I 2014 blev der oprettet 5.904 nye sager mod 6.118 i 2013. Der er primært tale om et fald i antallet af private anmeldelser.

DATATILSYNET

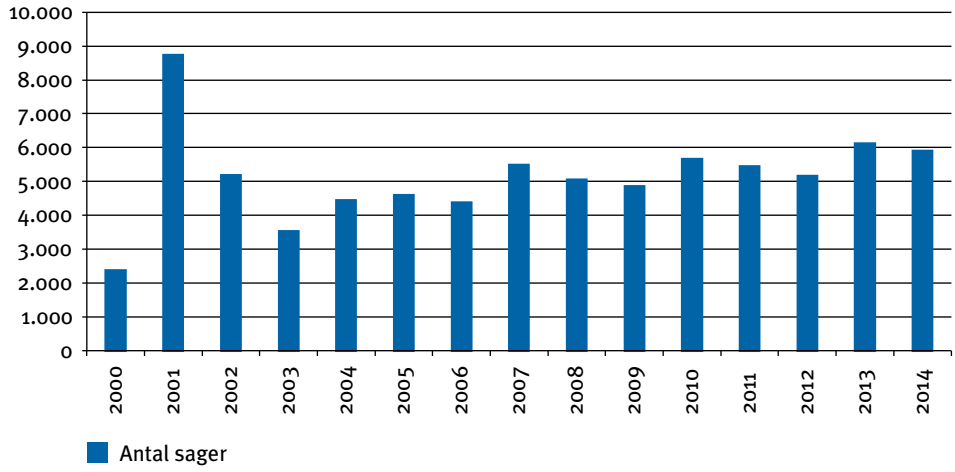
10.000
9.000
8.000
7.000
6.000
5.000
4.000
3.000
2.000
1.000
0
2000
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
Antal sager

Forespørgsler og klager vedrørende private

Datatilsynet registrerede i alt 1.265 nye sager om forespørgsler og klager vedrørende private dataansvarlige.

Sagerne havde følgende fordeling på forskellige virksomhedstyper:

Almindelige virksomheder	106
Den finansielle sektor	80
Fagforeninger, a-kasser, pensionskasser mv.	4
Telesektoren	53
Foreninger og organisationer	147
Sundhedssektoren (medicinalfirmaer, klinikker, læger mv.)	37
Kreditoplysningsbureauer	99
Advarselsregistre	13
Stillingsbesættende virksomheder	3
Ansøgninger om tilladelser	70
Internet, sociale netværk, cloud mv.	317
Tv-overvågning	67
Private forskere	20
Diverse	249
Sager af generel karakter	0

Fordelingen mellem klager og forespørgsler i sager, som Datatilsynet færdigbehandlede i 2014[1], var:

Klager	8 %
Forespørgsler	71 %
Ikke kategoriserede	21 %

1 I lighed med Datatilsynets Årsberetning 2013 er disse tal for 2014 ikke opgjort på grundlag af sager, som er oprettet i 2014, men på grundlag af sager, som Datatilsynet har færdigbehandlet i 2014. Heriblandt er sager oprettet i 2014 og 2013 samt enkelte sager fra tidligere år. Opgørelsesmetoden skyldes et ønske om at opgøre tallene på en måde, så de ikke ændrer sig afhængig af, hvornår man opgør dem.

Forespørgsler og klager vedrørende offentlige myndigheder

Datatilsynet registrerede i alt 975 nye sager om forespørgsler og klager vedrørende offentlige myndigheder.

Sagerne var fordelt således:

Statslige myndigheder	209
Regioner	62
Primærkommuner	255
Ansøgning om tilladelser	423
Diverse	26

Fordelingen mellem klager og forespørgsler i sager, som Datatilsynet færdigbehandlede i 2014[2], var:

Klager	5 %
Forespørgsler	42 %
Ikke kategoriserede	43 %

2 Se note 1

Anmeldelser

Anmeldelser for den private sektor

Datatilsynet registrerede i alt 1.696 nye sager om anmeldelser for den private sektor. Fordelingen af sagerne var:

Forskning og statistik	999
Privates behandling af oplysninger om rent private forhold	652
Advarselsregistre	2
Spærrelister	1
Kreditoplysningsbureauer	4
Stillingsbesættende virksomheder	20
Edb-servicebureauer	18
Diverse sager af generel karakter	0

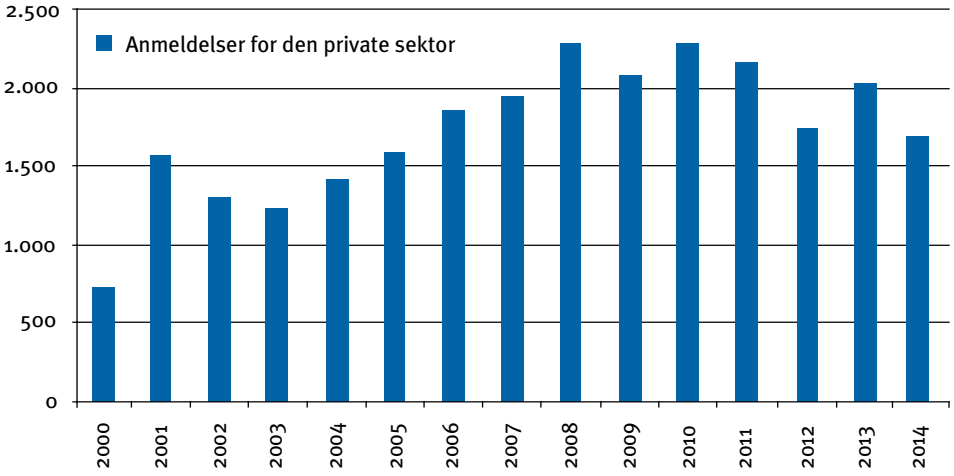

Faldet i antallet af anmeldelser for den private sektor fra 2013 til 2014 er sket på trods af, at tilsynet i 2014 har modtaget og behandlet mange anmeldelser i forbindelse med indførelse af et lovmæssigt krav om, at finansielle virksomheder skal have en whistleblowerordning. At der alligevel ses et fald i private anmeldelser må formentlig tilskrives de undtagelser fra anmeldelsespligten, som blev gennemført ved bekendtgørelse nr. 410 af 9. maj 2012 på bl.a. lægemiddel- og forskningsområdet.

Anmeldelser for den offentlige forvaltning

Datatilsynet registrerede i alt 717 nye sager om anmeldelser for den offentlige sektor. Fordelingen af sagerne var:

Fællesanmeldelser	2
Kommuner	203
Regioner	6
Statslige myndigheder	337
Tilslutninger, kommuner	169
Tilslutninger, regioner	0
Tilslutninger, statslige myndigheder	0
Diverse/sager af generel karakter	0

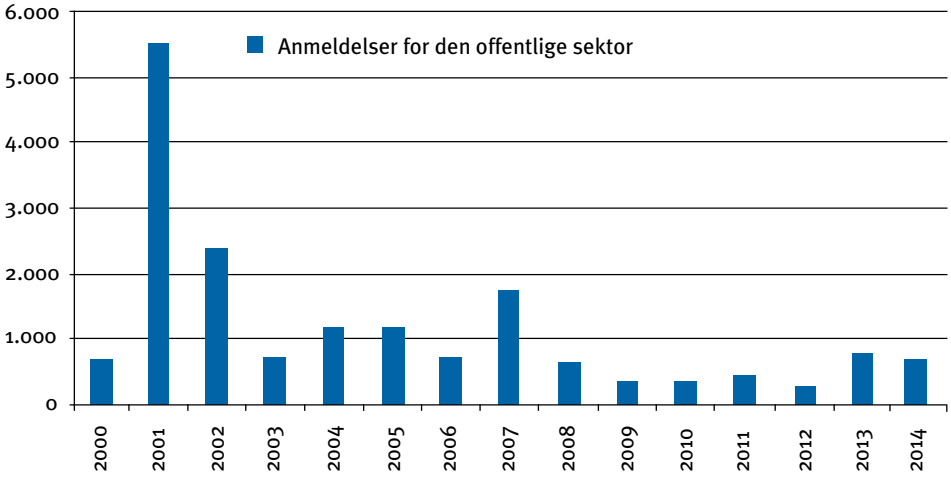

Antallet af offentlige anmeldelser er i 2014 på niveau med det høje niveau i 2013. I 2011 var der en mindre stigning i antallet af offentlige anmeldelser, men i 2012 faldt antallet af anmeldelser til det laveste niveau siden persondatalovens ikrafttræden i 2000. I 2013 skyldtes stigningen primært en stigning i tilslutninger til kommunale fællesanmeldelser. Dette er ikke tilfældet i 2014, hvor der er tale om almindelige anmeldelser. Der er næppe en entydig forklaring på de udsving, som kan konstateres i de seneste år. Ressortændringer og nye lovgivnings- og digitaliseringsinitiativer kan være medvirkende årsager til, at antallet af offentlige anmeldelser svinger fra år til år.

Sager på Datatilsynets eget initiativ

Datatilsynet registrerede i alt 155 nye sager oprettet på tilsynets eget initiativ. Fordelingen af sagerne var:

Inspektion og kontrol vedrørende private	21
Inspektion og kontrol vedrørende offentlige myndigheder	32
Sager rejst på grundlag af presseomtale og lign.	80
Diverse/sager af generel karakter	4
Online-undersøgelser	18

Internationale sager

Datatilsynet registrerede i alt 182 nye internationale sager. Fordelingen af sagerne var:

Forespørgsler fra udlandet	87
Nordisk tilsynssamarbejde	4
Europarådet	1
EU	72
Datakommissærsamarbejdet	12
OECD	0
Diverse/sager af generel karakter	6

Brug af bodycams til optagelse af billede og lyd

Hvad er et bodycam?

Et bodycam er et lille kamera, som kan monteres på tøjet, en hjelm eller lignende. Herfra går der en ledning ned til en optagerenhed, som f.eks. kan sættes i bæltet. Kameraet kan således rettes mod den person, som står overfor f.eks. en kontrollør. Kameraet kan optage både billede og lyd. Det er muligt ved et tryk på knappen at lagre optagelser i f.eks. minuttet op til aktivering af kameraet.

Datatilsynet har i 2014 behandlet sager, hvor offentlige myndigheder ønskede at benytte såkaldte bodycams til at foretage lyd- og billedoptagelser, hvori indgik oplysninger om personer. Optagelserne ville bl.a. omfatte følsomme oplysninger om strafbare forhold. Nedenfor ses et eksempel på en sådan sag. Sagen blev behandlet på et møde i Datarådet.

Trafikselskabet Movias brug af bodycams

Trafikselskabet Movia ønskede at behandle personoplysninger indsamlet ved brug af bodycams. Der var tale om små kameraer, som skulle bæres af billetkontrollørerne som en del af deres uniform, og som skulle optage både billeder og lyd.

Trafikselskabet ønskede kun at filme ved de afgiftsudstedelser, hvor kunder optræder truende eller voldeligt. Endvidere havde trafikselskabet inden henvendelsen til Datatilsynet gjort sig en række overvejelser med henblik på at sikre overholdelsen af persondataloven.

Det blev i sagen beskrevet, hvordan overvågningen skulle foregå, og hvordan optagelserne skulle beskyttes, opbevares og slettes.

For en fuldstændig gengivelse af sagen henvises til Datatilsynets hjemmeside.

Datatilsynet fremhævede bl.a. følgende forhold:

- Det bør fremgå af kontrollørernes uniform, at der billed- og lydoptages.

- Der bør udarbejdes en informationsfolder og hjemmesidetekst med information om, i hvilke tilfælde der vil ske gennemgang af optagelserne, hvem der kan se dem, og i hvilke tilfælde der vil ske videregivelse. Trafikselskabet Movia bør desuden undersøge muligheden for at tilføje yderligere elementer, der kan tjene til information, herunder eventuelt udsendelse af en pressemeddelelse eller lignende.

- Persondatalovens krav om god databehandlingsskik indebærer, at Movias medarbejdere, herunder nyansatte, skal underrettes om samtlige formål med brugen af bodycams. Denne information skal gives forudgående.

- Optagelserne skal slettes senest efter 14 dage.

- Behandlingen af personoplysninger skal ske under iagttagelse af reglerne i bekendtgørelse nr. 528 af 15. juni 2000 om sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personoplysninger, som behandles for den offentlige forvaltning – herunder autorisation og adgangskontrol samt logning (Movia henregnes til den offentlige forvaltning).

- Movia har ansvaret for, at der ikke behandles oplysninger i strid med persondataloven.

- Anvendelsen af oplysningerne skal til stadighed begrænses til de formål, som Movia har fastlagt i sagen. Der må ikke ske et skred i anvendelsen i forbindelse med den løbende brug af bodycams.

- Ved valg af optageløsning og indstilling/opsætning af denne skal optagelser af uvedkommende personer (personer der ikke kontrolleres) så vidt muligt undgås.

Sager om berigtigelse og sletning af urigtige oplysninger

Datatilsynet har også i 2014 behandlet en række sager vedrørende berigtigelse og sletning af urigtige oplysninger i bl.a. myndigheders sager.

Når en borger anmoder en myndighed om berigtigelse eller sletning af oplysninger om borgeren i myndighedens sag, jf. persondatalovens § 37, skal myndigheden foretage en vurdering af, om den er enig med borgeren.

I praksis oplever Datatilsynet typisk tre forskellige situationer:

1) Borgeren har ret i, at oplysningerne er urigtige – f.eks. faktuelle oplysninger, der ikke er diskussion om.

2) Der er uenighed mellem borgeren og myndigheden om oplysningernes rigtighed – f.eks. uenighed om, hvad der er sket under et møde eller et besøg i hjemmet (påstand står mod påstand).

3) Oplysningerne har karakter af subjektive vurderinger – f.eks. en læges eller socialrådgivers faglige vurderinger af et forhold.

I situation 1 har borgeren bl.a. krav på at få berigtiget eller slettet de urigtige oplysninger. En myndighed må dog som udgangspunkt ikke slette oplysninger, der er indgået i en sag – myndigheden skal kunne dokumentere, hvad der er passeret – hvorfor en myndighed i praksis typisk må nøjes med at foretage en berigtigelse af de urigtige oplysninger, herunder f.eks. ved at oprette et nyt dokument på sagen, hvori de urigtige oplysninger bliver berigtiget. Myndigheden skal samtidig sørge for, at der er en henvisning til det nye dokument i så nær tilknytning til de urigtige oplysninger som muligt.

I situation 2 og 3 vil det ofte være svært for Datatilsynet at vurdere, hvem der har ret, idet tilsynet f.eks. ikke kan føre vidner og afgøre bevismæssige spørgsmål. Det vil derfor også være svært for Datatilsynet at fastslå, om de omstridte oplysninger er urigtige og derfor kan kræves berigtiget eller slettet. I disse sager vil Datatilsynet derfor lægge vægt på, om myndigheden har lavet en tilføjelse til sagen, der viser borgerens syn på sagen, herunder f.eks. borgerens syn på, hvad der er sket under et møde. Hvis myndigheden har lavet en

tilføjelse samt en henvisning til de bestridte oplysninger, vil Datatilsynet ofte ikke kunne hjælpe en borger med yderligere berigtigelse.

I forbindelse med Datatilsynets behandling af sager om berigtigelse og sletning af oplysninger er tilsynet blevet opmærksom på, at nogle myndigheder er i tvivl om, hvordan de skal forholde sig, hvis en borger anmoder om berigtigelse eller sletning af oplysninger i sin sag.

Datatilsynet har derfor i 2014 valgt at sætte fokus på myndigheders behandling af sager vedrørende berigtigelse og sletning af urigtige oplysninger. I den anledning har Datatilsynet bl.a. undervist kommunerne i emnet på "Den Kommunale Jurist 2014", hvor jurister fra en lang række af landets kommuner deltog.

Persondatalovens § 37:

Den dataansvarlige skal berigtige, slette eller blokere oplysninger, der viser sig urigtige eller vildledende eller på lignende måde er behandlet i strid med lov eller bestemmelser udstedt i medfør af lov, hvis en registreret person fremsætter anmodning herom.

Stk. 2. Den dataansvarlige skal underrette den tredjemand, hvortil oplysningerne er videregivet, om, at de videregivne oplysninger er berigtiget, slettet eller blokeret i henhold til stk. 1, hvis en registreret person fremsætter anmodning herom. Dette gælder dog ikke, hvis underretningen viser sig umulig eller er uforholdsmæssigt vanskelig.

Mediernes behandling af personoplysninger

Den behandling af personoplysninger, der foretages af medier, er i vidt omfang undtaget fra persondatalovens anvendelsesområde. De relevante undtagelser findes i persondatalovens § 2, stk. 2, og § 2, stk. 6-10. Loven finder således bl.a. ikke anvendelse, hvis det vil være i strid med informations- og ytringsfriheden, jf. § 2, stk. 2, eller hvis der er tale om en redaktionel eller offentligt tilgængelig informationsdatabase omfattet af lov om massemediers informationsdatabaser, jf. § 2, stk. 6.

Mediers anvendelse af personoplysninger er i et vist omfang reguleret af medieansvarsloven[1] og lov om massemediers informationsdatabaser[2].

Datatilsynet har i 2014 behandlet flere sager, hvor spørgsmål om persondatalovens anvendelsesområde i forhold til medier har været relevant.

Behandling af oplysninger hos Se og Hør

Datatilsynet blev via presseomtale bekendt med, at Se og Hør angiveligt systematisk skulle have indsamlet og brugt oplysninger fra Nets (tidligere PBS) om kendte danskeres brug af kreditkort.

Datatilsynet anmodede derfor Se og Hør om en redegørelse til brug for tilsynets overvejelser om, i hvilket omfang der kunne være tale om behandling af personoplysninger i strid med persondataloven. I den forbindelse bemærkede Datatilsynet, at Se og Hør ikke sås at have anmeldt en redaktionel informationsdatabase til tilsynet efter lov om massemediers informationsdatabaser § 3.

Datatilsynets henvendelse blev besvaret af Aller Media A/S' advokat, der bl.a. henviste til, at Aller Media A/S var blevet sigtet af politiet i Se og Hør sagen og derfor ikke ønskede at udtale sig til Datatilsynet.

1 Lovbekendtgørelse nr. 914 af 11. august 2014 (medieansvarsloven)
2 Lov nr. 430 af 1. juni 1994 om massemediers informationsdatabaser med senere ændringer

Datatilsynet valgte herefter at oversende sagen til Københavns Vestegns Politi med anmodning om, at spørgsmålet om eventuel overtrædelse af persondataloven blev inddraget i politiets sag mod Aller Media A/S.

Datatilsynet oplyste i den forbindelse over for politiet, at det følger af persondatalovens § 2, stk. 6, at loven ikke finder anvendelse på behandlinger, der er omfattet af lov om massemediers informationsdatabaser. Datatilsynets oplyste endvidere, at det efter tilsynets opfattelse er en forudsætning for, at en behandling er undtaget fra persondatalovens regler, at informationsdatabasen er anmeldt til Datatilsynet, jf. lov om massemediers informationsdatabaser § 3, stk. 1.

Da Aller Media A/S på tidspunktet for den eventuelle behandling af oplysningerne ikke havde anmeldt en sådan database til Datatilsynet, er det herefter tilsynets opfattelse, at såfremt Se og Hør har registreret de omhandlede personoplysninger i en redaktionel informationsdatabase, vil registreringen som udgangspunkt være omfattet af persondataloven.

Anmeldelse af redaktionelle informationsdatabaser

I forlængelse af pressens dækning af sagen om Se og Hør blev Datatilsynet kontaktet af Danske Medier vedrørende anmeldelse til tilsynet af redaktionelle informationsdatabaser. Anmeldelsesblanketten til brug ved anmeldelse af redaktionelle informationsdatabaser til Datatilsynet blev i forlængelse heraf ændret, således at f.eks. en udgiver nu samlet kan anmelde flere massemediers redaktionelle informationsdatabaser på én gang.

Herefter modtog Datatilsynet i 2014 anmeldelser af ca. 200 massemediers redaktionelle informationsdatabaser.

Informations- og ytringsfrihed

Datatilsynet har i sin praksis fra 2014 vedrørende spørgsmålet om persondatalovens anvendelsesområde i forhold til medier også lagt vægt på hensynet til informations- og ytringsfriheden, jf. lovens § 2, stk. 2.

Datatilsynet har således bl.a. lagt vægt på, at oplysninger i en artikel på en hjemmeside havde karakter af nyhedsformidling, og at artiklen var at finde på en hjemmeside, som i øvrigt var præget af nyhedsformidling på linje med den trykte presse. Tilsynet fandt, at hensynet til informations- og ytringsfriheden måtte føre til, at der ikke efter persondataloven var grundlag for, at tilsynet foretog noget i sagen, jf. persondatalovens § 2, stk. 2.

Særlig lovgivning om mediers behandling af personoplysninger

Ifølge persondatalovens § 2, stk. 6, finder loven ikke anvendelse på behandlinger, der er omfattet af **lov om massemediers informationsdatabaser**. Lov om massemediers informationsdatabaser omfatter redaktionelle informationsdatabaser og offentligt tilgængelige informationsdatabaser.

Ved redaktionelle informationsdatabaser forstås informationsdatabaser eller klart adskilte dele heraf, der alene drives som led i journalistisk eller redaktionelt arbejde med henblik på offentliggørelse i et massemedie. Databasen må ikke være tilgængelig for andre end det pågældende massemedies journalister og redaktionsmedarbejdere, og disse må ikke få adgang til eller benytte informationsdatabasen til andet end journalistisk eller redaktionelt arbejde.

Ved offentligt tilgængelige informationsdatabaser forstås informationssystemer, hvor der gøres brug af elektronisk databehandling i forbindelse med formidling af nyheder og andre informationer, og som er tilgængelige for enhver på almindelige forretningsvilkår. En offentligt tilgængelig informationsdatabase må ikke indeholde oplysninger, der ikke lovligt kan offentliggøres i et massemedie, eller oplysninger, hvis offentliggørelse vil være i strid med god presseskik. Herudover er der i lov om massemediers informationsdatabaser fastsat nærmere regler for sletning af registrerede oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold, herunder oplysninger om race, religion, seksuelle og strafbare forhold

Det er en betingelse for anvendelse af undtagelserne i persondatalovens § 2, stk. 6, at informationsdatabasen er anmeldt til Datatilsynet. Offentligt tilgængelige informationsdatabaser skal tillige være anmeldt til Pressenævnet.

Medieansvarsloven gælder for indenlandske periodiske tidsskrifter, f.eks. aviser, og radio- og tv-programmer, jf. lovens § 1, nr. 1 og 2. Desuden gælder medieansvarsloven ifølge lovens § 1, nr. 3, også for tekster, billeder og lydprogrammer, der periodisk udbredes til offentligheden, såfremt de har karakter af en nyhedsformidling, som kan ligestilles med den formidling, der er omfattet af nr. 1 og 2. Det kan f.eks. være hjemmesider. Men der skal indgives anmeldelse til Pressenævnet for i disse tilfælde at være omfattet af medieansvarslovens regler, jf. § 8, stk. 1. Medieansvarsloven indeholder bl.a. regler om god presseskik og genmæle.

Brud på persondatalovens sikkerhedskrav hos offentlige myndigheder

I beretningsåret har Datatilsynet udarbejdet en generel oversigt med eksempler på de brud på persondatalovens og sikkerhedsbekendtgørelsens sikkerhedskrav hos offentlige myndigheder, som har været fremme i tilsynets sager. Oversigten er udarbejdet i forbindelse med besvarelsen af en forespørgsel fra KL.

Spørgsmål om datasikkerhed indgår i forskellige typer af sager i Datatilsynet. Det kan være i forbindelse med forespørgsler, i klagesager eller i sager på tilsynets eget initiativ – herunder inspektioner og sager taget op som følge af konkrete hændelser.

Datatilsynet har ikke statistikker over forekomsten af de forskellige fejl. At en fejl er medtaget, er alene udtryk for, at den mindst en gang er set i en sag hos Datatilsynet. Selv om oversigten således bygger på et spinkelt materiale, er det tilsynets vurdering, at den kan være til inspiration for dem, der arbejder med it-sikkerhed i det offentlige. Tilsynet har derfor valgt at offentliggøre oversigten på tilsynets hjemmeside, hvor oversigten kan findes under punktet Offentlig → Sikkerhed.

De brud på sikkerhedskravene hos offentlige myndigheder, som har været fremme i Datatilsynets sager, kan overordnet beskrives i tre kategorier:

Organisatoriske fejl

- Manglende, utilstrækkelige eller ikke ajourførte uddybende sikkerhedsregler, f.eks.
  - manglende retningslinjer for behandling af personoplysninger på pc-arbejdspladser uden for den dataansvarlige myndigheds lokaliteter
  - utilstrækkelig beskrivelse af procedurerne for administration af adgangskontrol- og autorisationsordninger samt kontrollen med autorisationer.
- Utilstrækkelige eller manglende databehandleraftaler og/eller manglende kendskab til underdatabehandlere.
- Manglende kontrol med sikkerhedsforanstaltninger truffet hos databehandlere.
- Meget åben adgang til oplysninger i ESDH-systemer, hvorved medarbejdere har adgang til bl.a. følsomme personoplysninger, som de ikke har behov for i deres arbejde.

- Manglende halvårlig kontrol af medarbejderes autorisationer.
- Brug af anonyme bruger-id'er (testbrugere eller fællesbrugere), hvorved tilgang og anvendelse af personoplysninger ikke kan spores til én fysisk person.
- Manglende stikprøvekontrol af log (i borgerservice).

Menneskelige fejl

- Offentliggørelse af fortrolige eller følsomme oplysninger på internettet som følge af fejl eller uvidenhed om, hvad der må offentliggøres, eller som følge af utilstrækkelig anonymisering mv.
- Fejl eller uvidenhed i forbindelse med udsendelse af e-mails, f.eks. at der sendes til forkert adresse, at fortrolige eller følsomme personoplysninger sendes i ukrypteret e-mail via internettet, eller at flere modtagere af en e-mail angives i modtagerfeltet (i en situation, hvor de ikke bør kende hinandens oplysninger).
- Uvedkommende dokumenter bliver blandet ind i en sag f.eks. i forbindelse med udskrivning og/eller afsendelse (ses både ved elektronisk og manuel post).

Utilstrækkelige eller fejlbehæftede it-løsninger

- Manglende kryptering af formularer på hjemmesider til brug for fremsendelse af fortrolige eller følsomme oplysninger.
- Utilstrækkelig adgangsløsning i forbindelse med adgang via internettet til at se eller indtaste bl.a. følsomme oplysninger.
- Adgang til for brugeren uvedkommende oplysninger som følge af fejl i it-systemet.
- Manglende kontrol med afviste adgangsforsøg.
- Manglende logning eller problemer med, om de loggede oplysninger kan anvendes til at spore, hvilke oplysninger en medarbejder har tilgået.

Datatilsynet kan i øvrigt henvise til, at der på tilsynets hjemmeside er offentliggjort en række udtalelser, som bl.a. omhandler brud på persondatalovens og sikkerhedsbekendtgørelsens regler om datasikkerhed.

Videregivelse af forsknings-oplysninger

Af persondatalovens § 10, stk. 1, fremgår, at følsomme oplysninger som nævnt i § 7, stk. 1, (f.eks. helbredsoplysninger) og § 8 (f.eks. oplysninger om strafbare forhold) må behandles, hvis dette alene sker med henblik på at udføre statistiske eller videnskabelige undersøgelser af væsentlig samfundsmæssig betydning, og hvis behandlingen er nødvendig for udførelsen af undersøgelserne. Behandling til statistiske eller videnskabelige formål kan således ske uden den registreredes samtykke.

Oplysninger, som er behandlet i statistisk eller videnskabeligt øjemed efter § 10, stk. 1, må imidlertid ikke senere anvendes til andre formål end forskning eller statistik. Oplysningerne må f.eks. ikke anvendes til at træffe foranstaltninger eller afgørelser vedrørende bestemte personer. Dette gælder, uanset om der er tale om følsomme, fortrolige eller almindelige ikke-følsomme oplysninger. Det følger af persondatalovens § 10, stk. 2.

Endelig må oplysninger som er behandlet i statistisk eller videnskabeligt øjemed kun videregives til tredjemand efter forudgående tilladelse fra Datatilsynet, jf. persondatalovens § 10, stk. 3. Når Datatilsynet giver en sådan tilladelse, stiller tilsynet en række vilkår.

Persondatalovens § 10 er en særlig bestemmelse for behandling af personoplysninger i statistisk eller videnskabeligt øjemed. Bestemmelsen har sin baggrund i databeskyttelsesdirektivets[1] artikel 8, stk. 4, hvorefter medlemsstaterne af grunde, der vedrører hensynet til vigtige samfundsmæssige interesser, kan fastsætte undtagelser fra behandlingsforbuddet i artikel 8, stk. 1.

1 Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger

Kræftens Bekæmpelses kontakt til mulige projektdeltagere

Kræftens Bekæmpelse rettede i januar 2014 henvendelse til Datatilsynet i anledning af, at Kræftens Bekæmpelse ønskede at udvide befolkningsundersøgelsen "Kost, kræft og helbred" til at omfatte biologiske børn og børnebørn af deltagere i den første undersøgelse. Kræftens Bekæmpelse anmodede i den forbindelse om Datatilsynets vurdering af udvidelsen af projektet, herunder om udsendelse af invitation til de biologiske børn og børnebørn af deltagere i den første undersøgelse kunne ske i overensstemmelse med persondatalovens § 10. Baggrunden for forespørgslen var, at en invitation til de biologiske børn og børnebørn ville indebære en videregivelse af oplysninger om, at forældre/bedsteforældre havde deltaget i befolkningsundersøgelsen.

Efter at sagen havde været behandlet i Datarådet, udtalte Datatilsynet, at det var tilsynets opfattelse, at videregivelse af en oplysning om, at forældre/bedsteforældre har deltaget i "Kost, kræft og helbred", til deltagernes biologiske børn og børnebørn ville kunne ske med hjemmel i persondatalovens § 6, stk. 1, nr. 5, og i overensstemmelse med § 10, stk. 2. En sådan videregivelse ville kræve forudgående tilladelse fra Datatilsynet i medfør af persondatalovens § 10, stk. 3.

Det var desuden tilsynets opfattelse, at såfremt Kræftens Bekæmpelse anmodede tilsynet om tilladelse til videregivelse efter persondatalovens § 10, stk. 3, ville tilsynet på det foreliggende grundlag kunne imødekomme en sådan anmodning.

Det var endvidere Datatilsynets umiddelbare opfattelse, at det må anses for uforeneligt med persondatalovens grundlæggende principper om god databehandlingsskik, jf. lovens § 5, stk. 1, hvis Kræftens Bekæmpelse beder generation 2 om at invitere generation 3, og efterfølgende selv sender en invitation, hvis generation 2 ikke følger denne opfordring.

Datatilsynet fandt således, at invitationen til generation 3 enten må sendes direkte fra Kræftens Bekæmpelse eller alene baseres på en invitation fra generation 2.

Kræftens Bekæmpelse anmodede efterfølgende Datatilsynet om tilladelse, jf. persondatalovens § 10, stk. 3, til videregivelse af nærmere specificerede oplysninger fra befolkningsundersøgelsen. Datatilsynet meddelte tilladelse til videregivelsen. Tilladelsen blev givet på følgende vilkår:

- oplysningerne måtte alene videregives til personer, der opfylder de nærmere fastlagte inklusionskriterier for deltagelse i det nye projekt, og oplysningerne måtte alene benyttes til brug for at invitere de pågældende personer til at deltage i projektet

- oplysning om eventuelt manglende biologisk slægtskab mellem forældre og børn i projektet måtte ikke under nogen omstændighed komme de pågældende eller andre til kendskab. Datatilsynet henviste i den forbindelse til persondatalovens § 32, stk. 4, hvoraf det fremgår, at en registreret person ikke har krav på indsigt i oplysninger, der udelukkende behandles i videnskabeligt øjemed

- oplysningerne måtte ikke yderligere videregives eller anvendes til andre formål uden ny tilladelse fra Datatilsynet.

Effektivisering – ny blanket til ansøgning om videregivelsestilladelse

Datatilsynet har i 2014 modtaget et meget stort antal anmodninger om tilladelse til videregivelse efter persondatalovens § 10, stk. 3. Der er således sket en stigning fra 2013, hvor tilsynet oprettede 372 sager om tilladelse til videregivelse, til 2014, hvor antallet var 476.

Med henblik på at gøre tilladelsesproceduren nemmere for både den enkelte ansøger og for Datatilsynet har tilsynet i 2014 udarbejdet en ny blanket til anmodninger om tilladelse til videregivelse. Ansøgeren skal ved udfyldelsen af blanketten bl.a. oplyse, hvilke personoplysninger der ønskes videregivet, samt redegøre for formålet med og nødvendigheden af den ønskede videregivelse.

Blanketten (med tilhørende vejledning) findes på tilsynets hjemmeside og skal udfyldes af den dataansvarlige for behandlingen af de personoplysninger, som ønskes videregivet.

Kreditoplysning

Klager over registrering

Registrering hos kreditoplysningsbureauer er et område, hvor Datatilsynet modtager mange klager og henvendelser fra såvel private personer som virksomheder.

Persondataloven gælder også for oplysninger om virksomheder, hvis behandlingen af oplysninger udføres for et kreditoplysningsbureau. Det fremgår af lovens § 1, stk. 4.

De fleste sager vedrørende kreditoplysning er klager over indberetninger fra private virksomheder (kreditorer). Offentlige myndigheder kan også indberette til kreditoplysningsbureauer efter særlige regler i persondatalovens kapitel 5, men tilsynet modtager kun få klager over dette.

Antallet af henvendelser på kreditoplysningsområdet svinger noget fra år til år. I 2014 har antallet af nyoprettede sager været på det laveste niveau siden 2004.

Klager og forespørgsler vedrørende kreditoplysning

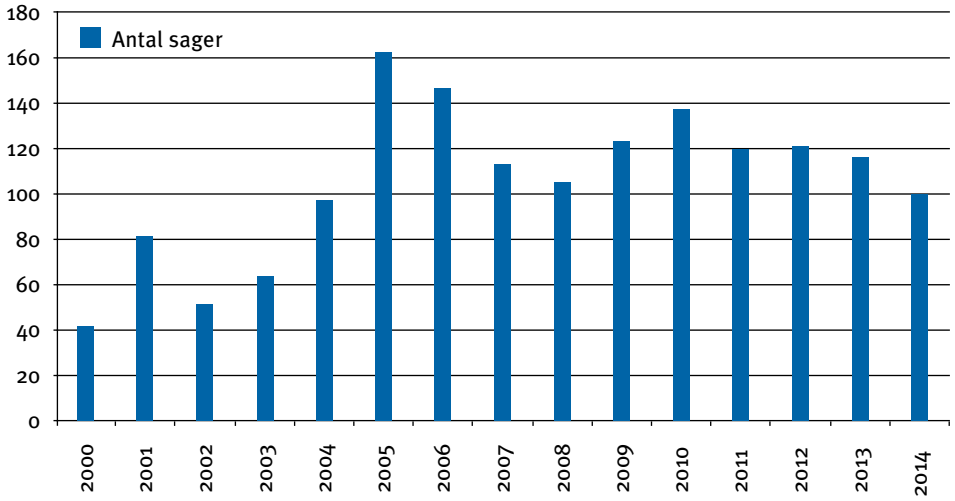

Ny praksis på kreditoplysningsområdet

Reglerne for kreditoplysningsbureauer er stort set en videreførelse af de regler, der var gældende før persondatalovens ikrafttræden, og Datatilsynet har derfor en omfattende praksis. Nye problemstillinger dukker dog fortsat op. I 2014 har Datatilsynet bl.a. taget stilling til de 2 nedennævnte problemstillinger.

Tungtvejende indsigelser

I 2014 har Datatilsynet taget stilling til, hvorvidt tungtvejende indsigelser kan bevirke, at en ellers lovlig registrering skal slettes hos et kreditoplysningsbureau.

Klager havde i sagen overordnet gjort gældende, at grundlaget for registrering var forfalskning, idet klagers ægtefælle bl.a. havde oprettet lån i hendes navn samt mødt ved en forfalsket fuldmagt i fogedretten.

I sagen var klager registreret på baggrund af en række krav fra forskellige kreditorer. Langt de fleste af disse havde tilbagekaldt deres indberetning grundet sagens karakter. Én kreditor ønskede imidlertid at opretholde registreringen mod klager.

Kreditoplysningsbureauet havde til brug for sagens behandling fremsendt udskrifter af fogedbogen, hvoraf det bl.a. fremgik, at klager var mødt ved hendes ægtefælle i forbindelse med, at en juridisk dommer havde opgjort kravet og foretaget udlæg i ægteparrets fælles ejendom. Klagers ægtefælle var efter det oplyste mødt med fuldmagt fra klager.

Datatilsynet fandt, at betingelserne i persondatalovens § 23, stk. 3, var opfyldt, således at registreringen som udgangspunkt var lovlig. Tilsynet lagde i den forbindelse vægt på, at oplysningerne vedrørte et skyldforhold på mere end 1.000 kr., samt at gælden var fremlagt og opgjort i fogedretten, og at der i den forbindelse blev foretaget udlæg.

Datatilsynet fandt imidlertid, at klager havde anført så tungtvejende grunde, at hendes indsigelse om sletning burde imødekommes.

Tilsynet lagde herved vægt på, at ægtefællen havde erkendt at have optaget lån uden hendes vidende, at han var mødt ved fuldmagt de gange, hvor sagen havde været for fogedretten, samt at en skriftundersøgelse i en lignende sag med klager viste, at der ikke var overensstemmelse mellem klagers underskrift, og underskriften i den pågældende sag.

Datatilsynet anmodede derfor kreditoplysningsbureauet om at slette den pågældende registrering.

Betydning af ansøgning til Procesbevillingsnævnet

Datatilsynet har taget stilling til, hvorvidt et kreditoplysningsbureau er forpligtet til at slette en registrering i perioden mellem udløbet for en doms betalingsfrist og Procesbevillingsnævnets tilladelse til anke.

Klagesagen omhandlede bl.a. spørgsmålet om, hvorvidt et kreditoplysningsbureau havde pligt til at slette en registrering, da bureauet blev bekendt med, at klager havde ansøgt Procesbevillingsnævnet om 2. instansbevilling.

I sagen var klager registreret hos kreditoplysningsbureauet på baggrund af en dom vedrørende et krav, der ikke oversteg 10.000 kr., hvorfor byrettens dom alene kunne ankes til landsretten med Procesbevillingsnævnets tilladelse. Klager havde ansøgt Procesbevillingsnævnet om anketilladelse efter dommens betalingsfrist. Kreditoplysningsbureauet undlod at slette registreringen, til efter Procesbevillingsnævnet havde givet 2. instansbevilling.

Efter at sagen havde været behandlet i Datarådet, udtalte Datatilsynet, at det afgørende for, om en oplysning må registreres og videregives, er, at den har betydning for vurdering af den registreredes betalingsevne i andre fremtidige skyldforhold.

En ansøgning til Procesbevillingsnævnet har ikke i sig selv opsættende virkning i forhold til den afsagte dom, og Procesbevillingsnævnet kan ikke give en ansøgning opsættende virkning. Ved en eventuel fogedsag kan fogedretten imidlertid i visse tilfælde udsætte forretningen i medfør af retsplejelovens § 502, stk. 1, nr. 3.

Det var herefter Datatilsynets opfattelse, at en ansøgning til Procesbevillingsnævnet om 2. instansbevilling i sager om "små krav" ikke generelt er til hinder for, at der – inden for rammerne af persondatalovens § 20, stk. 1, – kan ske registrering i og videregivelse fra et kreditoplysningsbureau.

Efter Datatilsynets vurdering skal et kreditoplysningsbureau imidlertid slette en allerede foretagen registrering, når bureauet er bekendt med, at Procesbevillingsnævnet har givet tilladelse til, at sagen kan ankes til landsretten.

Internationalt samarbejde

Europol

Som en del af tilsynet med Europols behandling af personoplysninger deltager Datatilsynet i arbejdet i Den Fælles Kontrolinstans og Det Fælles Klageudvalg for Europol.

I Den Fælles Kontrolinstans for Europol har der i 2014 været afholdt fire møder, hvor man bl.a. har drøftet resultaterne af kontrolinstansens årlige inspektion af Europol og en målrettet inspektion af Europol gennemført på foranledning af Europa-Parlamentets betænkning om USA's NSA-overvågningsprogram mv.[1] Endvidere har Den Fælles Kontrolinstans fulgt udviklingen i arbejdet med Europa-Kommissionens forslag til et nyt retsgrundlag for Europol[2], og kontrolinstansen har i den forbindelse drøftet og afgivet en udtalelse om et nyt udkast til retsgrundlaget fra Det Europæiske Råd. Endelig har kontrolinstansen drøftet og afgivet udtalelser til Europol om påtænkte nye tiltag.

Det Fælles Klageudvalg har i 2014 afholdt to møder, hvor udvalget har drøftet behandlingen af én klage til udvalget.

Offentliggjorte referater fra Den Fælles Kontrolinstans' møder og kontrolinstansens offentliggjorte udtalelser samt Det Fælles Klageudvalgs afgørelser kan findes via link fra Datatilsynets hjemmeside under punktet Internationalt → Europol. Her findes også generel information om Europol og Datatilsynets opgaver i relation hertil.

1 Jf. den 84. hovedkonklusion i Europa-Parlamentets betænkning af 21. februar 2014 om USA's NSA-overvågningsprogram, overvågningsorganer i forskellige medlemsstater og deres indvirkning på EU-borgeres grundlæggende rettigheder samt om det transatlantiske samarbejde inden for retlige og indre anliggender (2013/2188(INI)) fundamental rights and on transatlantic cooperation in Justice and Home Affairs1.

2 Europa-Kommissionens forslag KOM(2013) 173 endelig af 27. marts 2013 til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om EU-agenturet for samarbejde og uddannelse inden for retshåndhævelse (Europol) samt om ophævelse af afgørelse 2009/371/RIA og 2005/681/RIA

Schengen

Inspektion af ambassade

Datatilsynet har i 2014 gennemført en inspektion af anvendelsen af Schengen-informationssystemet (SIS) ved den danske ambassade i London i forbindelse med visumbehandlingen. Ved inspektionen gennemgik tilsynet bl.a. ambassadens procedurer for håndtering af personoplysninger fra SIS. Derudover besøgte tilsynet den virksomhed, som er databehandler for Udenrigsministeriet.

SIS II SCG

Datatilsynet deltager i Koordinationsgruppen for tilsynet med anden generation af Schengen-informationssystemet (SIS II SCG). I 2014 har der været afholdt to møder i koordinationsgruppen, hvor man bl.a. i anledning af hackerangrebet mod dansk politis systemer hos databehandleren CSC har påbegyndt et arbejde med en koordineret undersøgelse af sikkerheden i SIS. Endvidere har gruppen færdiggjort arbejdet med en koordineret undersøgelse af den registreredes rettigheder. Desuden har repræsentanter fra Europa-Kommissionen og eu-LISA[3] deltaget på møderne med henblik på at drøfte aktuelle databeskyttelsesretlige spørgsmål og holde gruppen underrettet om den aktuelle situation for SIS.

På Datatilsynets hjemmeside under punktet Internationalt → Schengen-samarbejdet findes generel information om Schengen-samarbejdet, Schengen-informationssystemet (SIS) og Datatilsynets opgaver i relation til SIS.

Told-informationssystemet

På toldområdet deltager Datatilsynet i Den Fælles Tilsynsmyndighed for Told-informationssystemet (JSA Customs) og Koordinationsgruppen for tilsynet med Told-informationssystemet (CIS SCG).

I Den Fælles Tilsynsmyndighed for Told-informationssystemet har der i 2014 været afholdt to møder, hvor man bl.a. har drøftet behovet for en fælles undersøgelse af anvendelsen af Told-informationssystemet.

3 Den Europæiske Unions agentur for store it-systemer

I Koordinationsgruppen for tilsynet med Told-informationssystemet har der i 2014 været afholdt to møder, hvor man bl.a. har drøftet udarbejdelsen af en vejledning om registreredes rettigheder og en fælles undersøgelse eller fælles plan for inspektioner af AFIS-systemet[4].

Eurodac

Som led i tilsynet med Eurodac deltager Datatilsynet i Koordinationsgruppen for tilsynet med Eurodac (ESCG). I 2014 er der afholdt to møder, hvor man bl.a. har drøftet planlægningen af gruppens fremtidige aktiviteter i forhold til koordineret tilsyn med Eurodac-systemet efter den 20. juli 2015, hvor den nye Eurodac-forordning[5] træder i kraft. Endvidere har gruppen indledt en koordineret undersøgelse af, hvordan de nationale myndigheder påtænker at implementere reglerne i den nye forordning. Desuden har repræsentanter fra Europa-Kommissionen og eu-LISA[6] deltaget på møderne med henblik på at drøfte aktuelle databeskyttelsesretlige spørgsmål og holde gruppen underrettet om den aktuelle situation for Eurodac-systemet.

Visum-informationssystemet

Som led i tilsynet med behandling af personoplysninger i Visum-informationssystemet (VIS) deltager Datatilsynet i Koordinationsgruppen for tilsynet med Visum-informationssystemet (VIS SCG). I 2014 er der afholdt to møder, hvor gruppen bl.a. haft besøg af repræsentanter fra Europa-Kommissionen og eu-LISA, som har holdt gruppen underrettet om udrulningen af Visum-informationssystemet.

Endvidere har gruppen indledt undersøgelser af de anvendelige databeskyttelsesregler på databehandlere, der behandler oplysninger om visumansøgere på vegne af medlems-

4 Anti-fraud Information System

5 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 603/2013 af 26. juni 2013 om oprettelse af »Eurodac« til sammenligning af fingeraftryk med henblik på en effektiv anvendelse af forordning (EU) nr. 604/2013 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet i en af medlemsstaterne af en tredjelandsstatsborger eller en statsløs og om medlemsstaternes retshåndhævende myndigheders og Europols adgang til at indgive anmodning om sammenligning med Eurodacoplysninger med henblik på retshåndhævelse og ændring af forordning (EU) nr. 1077/2011 om oprettelse af et europæisk agentur for den operationelle forvaltning af store it-systemer inden for området med frihed, sikkerhed og retfærdighed (omarbejdning)

6 Den Europæiske Unions agentur for store it-systemer

staters nationale myndigheder, af nationale adgange til Visum-informationssystemet og af adgangen for den registrerede til at benytte sine rettigheder.

Artikel 29-gruppen

Artikel 29-gruppen er nedsat i henhold til artikel 29 i det generelle databeskyttelsesdirektiv[7]. Gruppen er uafhængig og rådgiver Europa-Kommissionen om persondataretlige emner. Den består af repræsentanter fra de nationale databeskyttelsesmyndigheder i EU (samt andre europæiske lande der har status som observatører), en repræsentant fra Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse (EDPS) samt en repræsentant fra Kommissionen. Det danske datatilsyn repræsenteres sædvanligvis af tilsynets direktør.

Artikel 29-gruppen har i 2014 afholdt 5 møder i Bruxelles.

Det emne, som uden sammenligning har fyldt mest i artikel 29-regi i 2014, har været EU-domstolens såkaldte "Costeja"-dom fra maj 2014, som for alvor satte "retten til at blive glemt" på dagsordenen. Artikel 29-gruppen har indtil nu haft fokus på at finde fælles fodslag med henblik på en ensartet implementering af dommen i samtlige EU-lande, så EU-borgere opnår de bedst mulige betingelser for gennemførelse af deres rettigheder efter den nye retstilstand. Resultatet heraf er blandt andet udarbejdelsen af fælles guidelines for de europæiske datatilsynsmyndigheder.

Artikel 29-gruppen har ligeledes haft fokus på arbejdet med den kommende databeskyttelsesforordning. Gruppen har i den forbindelse udtalt sig om konkrete emner og søgt at påvirke processen til fordel for en afbalanceret regulering.

I 2014 har Artikel 29-gruppen desuden vedtaget en række henstillinger, udtalelser mv. Således har gruppen bl.a. afgivet udtalelser om "device fingerprinting" og om "surveillance of electronic communications for intelligence and national security purposes".

Alle Artikel 29-gruppens dokumenter er tilgængelige på Europa-Kommissionens hjemmeside. Der er link til disse dokumenter på Datatilsynets hjemmeside under punktet Internationalt → Artikel 29-gruppen.

7 Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger

IMI (Internal Market Information system) Supervision Coordination Group

Som led i tilsynet med det Indre Markeds Informationssystem deltager Datatilsynet i Koordinationsgruppen for tilsynet med IMI.

I 2014 er der afholdt ét møde, hvor man bl.a. drøftede udviklingen og status for den praktiske implementering og anvendelse af systemet. Endvidere blev mulige tiltag for at øge informationsniveauet for borgerne drøftet.

Eurojust

Eurojust er et EU-organ, som blev oprettet i 2002 for at forbedre kompetente myndigheders effektivitet inden for EU's medlemsstater, når myndighederne beskæftiger sig med efterforskning og retsforfølgning af alvorlig grænseoverskridende og organiseret kriminalitet. For at udføre sine opgaver behandler Eurojust væsentlige mængder oplysninger, ofte persondata, der relaterer sig til mistænkte, dømte personer, vidner og ofre for forbrydelser.

Datatilsynet er repræsenteret i den Fælles Kontrolinstans (JSB), som er en uafhængig kontrolinstans oprettet i medfør af paragraf 23 i Eurojust-afgørelsen[8], og som kollektivt overvåger Eurojusts aktiviteter, der involverer behandling af persondata, og sikrer, at disse udføres i henhold til Eurojust-afgørelsen. JSB's medlemmer er dommere eller personer, der har tilsvarende uafhængighed (i praksis databeskyttelseskommissærer), og som derfor har væsentlig ekspertise inden for både databeskyttelse og retligt samarbejde.

Der har i 2014 været afholdt ét møde i den fælles kontrolinstans.

8 Rådets afgørelse af 28. februar 2002 om oprettelse af Eurojust for at styrke bekæmpelsen af grov kriminalitet som ændret ved Rådets afgørelse af 16. december 2008

Europarådet

I 2014 færdigbehandlede Ad hoc-komiteen for databeskyttelse (CAH-DATA) ændringerne af Europarådets konvention nr. 108 af 28. januar 1981 om beskyttelse af det enkelte menneske i forbindelse med elektronisk databehandling af personoplysninger (108-konventionen). Der vil herefter blive udarbejdet et udkast til ændringsprotokol, der vil blive sendt til Ministerkomiteen til behandling og vedtagelse.

Arbejdsgruppen for databeskyttelse (T-PD) har fortsat sit almindelige arbejde. Datatilsynet har ikke deltaget i møderne i 2014.

Berlin-gruppen

International Working Group on Data Protection in Telecommunications, også kaldet Berlin-gruppen, har i 2014 afholdt to møder. I maj mødtes gruppen i Skopje efter invitation fra det makedonske datatilsyn, og i oktober mødtes gruppen i Berlin.

Berlin-gruppen fokuserer på nye informationsteknologier og tendenser med henblik på at afdække implikationer for databeskyttelse og privatliv samt at give anbefalinger til interessenter. Gruppens arbejde afspejles i rækken af publicerede udtalelser, såkaldte Working Papers, som er tilgængelige på Berlin-gruppens hjemmeside.

I 2014 offentliggjorde Berlin-gruppen to nye udtalelser, den ene om Big Data og den anden om privatlivs- og datasikkerhedsrisici ved anvendelse af private mobile enheder som f.eks. pc'er, tablets og smart phones i virksomheds- og arbejdsmæssig sammenhæng.

I årets løb har Berlin-gruppen også arbejdet med emnerne: Wearable Computing, intelligent videoovervågning med ansigtsgenkendelse, sociale netværk og Smart TV, som alle indeholder problemstillinger med hensyn til databeskyttelse og beskyttelse af privatliv.

Den internationale konference

Hvert år afholdes der en international konference for databeskyttelses-kommissærer med deltagere fra hele verden.

Konferencen indeholder en åben del, som også andre end datatilsynsmyndighederne kan deltage i.

Herudover har konferencen et møde kun for datatilsynsmyndighederne, hvor databeskyttelses-kommissærerne bl.a. vedtager resolutioner vedrørende aktuelle problemstillinger inden for databeskyttelse og beskyttelse af privatlivet.

I 2014 vedtog den internationale konference en resolution om Big Data. Resolutionsforslaget var udarbejdet af det norske datatilsyn. Det danske datatilsyn var medindstiller (såkaldt co-sponsor) til resolutionsforslaget. Resolutionen om Big Data henviser bl.a. til Berlin-gruppens overvejelser om samme emne. Denne og andre resolutioner vedtaget på den internationale konference kan findes på Datatilsynets hjemmeside under punktet Internationalt → Konferencer.

Tilsynet var ikke repræsenteret på årets konference, som blev afholdt på Mauritius.

Nordisk samarbejde

I 2014 afholdt de nordiske datatilsynsmyndigheder i Norge, Sverige, Finland, Åland, Island, Færøerne og Danmark for tredje gang et stort fælles møde for både chefer, sagsbehandlere og it-teknikere. Mødet foregik i Stockholm.

Mødet blev indledt med en fælles session, hvor de forskellige datatilsyn fortalte om relevante begivenheder i året. Desuden blev der afholdt separate sessioner for henholdsvis cheferne, sagsbehandlerne og it-teknikerne. På chefmødet talte man bl.a. om strategi, effektivitet og arbejdsmetoder samt fælles nordiske tilsynsprojekter. Sagsbehandlerne talte bl.a. om databeskyttelse i skoler, cloud computing samt autorisation og adgang til elektroniske personoplysninger. På it-sessionerne fortalte det danske datatilsyn bl.a. om nye it-sikkerhedstekster på tilsynets hjemmeside, ligesom emnerne smarte el-net og personoplysninger som testdata blev diskuteret.

Datatilsynets inspektioner

Inspektioner i 2014

Datatilsynet foretog i 2014 68 inspektioner, herunder 20 online-undersøgelser. Disse inspektioner var fordelt på offentlige myndigheder, private virksomheder, private forskere mv. 14 af inspektionerne blev udført inden for samme geografiske område (Lolland/Falster).

Antallet af inspektioner er steget år for år siden 2011, hvor tilsynet udførte 54 inspektioner.

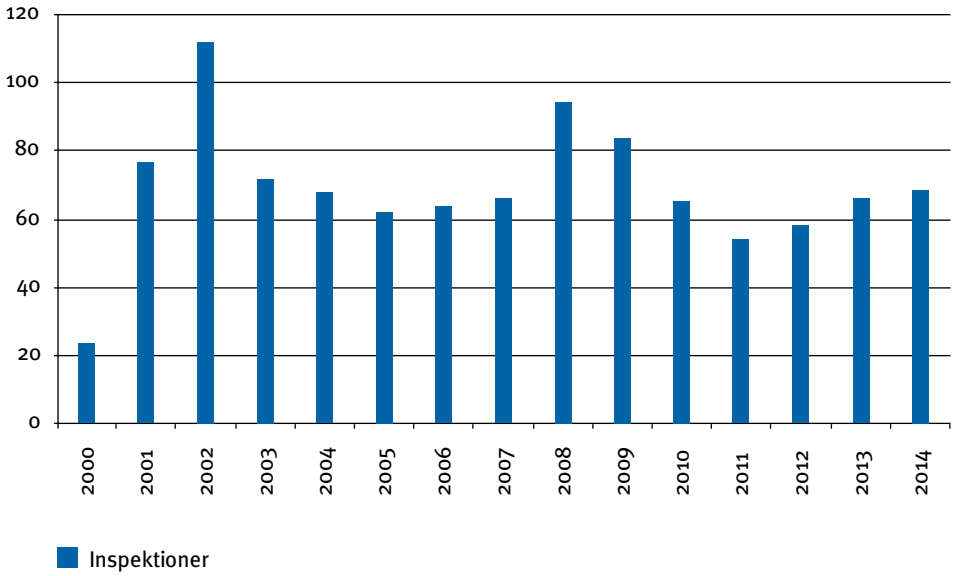

Det primære formål med Datatilsynets inspektioner er at foretage konkret kontrol hos de inspicerede virksomheder og myndigheder og om nødvendigt at sikre en bedre overholdelse af loven hos virksomheden eller myndigheden.

Som led i Datatilsynets inspektionsstrategi for 2013-2015 har Datatilsynet udvalgt kategorier af virksomheder, myndigheder og databehandlinger, hvor tilsynet vurderer, at der er særligt behov for tilsyn. Det gælder kategorierne lokale politiembeder og Rigspolitiet, kommuner, sygehuse og sundhedsdatabaser, kreditoplysningsbureauer og advarselsregistre, privat og offentlig forskning samt tv-overvågning. Inspektioner foretages dog også inden for andre kategorier.

Ved udvælgelsen er det navnlig tillagt vægt, at der foregår behandling af store mængder fortrolige eller følsomme personoplysninger. Der er endvidere lagt vægt på, at det for visse former for databehandlinger gælder, at de registrerede personers rettigheder – eksempelvis retten til indsigt – er begrænset på grund af tungtvejende hensyn til bl.a. forebyggelse og efterforskning af straffesager. Datatilsynet arbejder således med en risikobaseret tilgang til sin inspektionsindsats. Det indgår tillige i tilsynets vurdering, at der i forhold til visse typer af databehandlinger fra politisk side tidligere har været tilkendegivelser om, at der bør føres et aktivt tilsyn. Det gælder eksempelvis tv-overvågningsområdet.

Datatilsynets inspektionskompetence

Datatilsynet har inspektionsadgang hos den offentlige forvaltning, dvs. hos de statslige, kommunale og regionale myndigheder.

I den private sektor gælder inspektionsadgangen kun virksomheder mv., der skal have tilladelse fra Datatilsynet til at behandle personoplysninger, eller hvis der er tale om behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning.

Datatilsynets inspektionskompetence fremgår af persondatalovens § 62, stk. 2-4.

Inspektioner i kommunale borgerservicecentre

Som led i Datatilsynets inspektionsstrategi for 2013-2015, hvor kommuner er et af indsatsområderne, foretog Datatilsynet i 2014 bl.a. en række inspektioner i kommunale borgerservicecentre.

Inspektionerne fokuserede på datasikkerhed i borgerservicecentre, navnlig i forhold til de krav, der er beskrevet i publikationen "Datasikkerhed i borgerservicecentre", samt kommunens bistand til borgernes digitale selvbetjening.

Kommunerne svarede under inspektionerne på Datatilsynets spørgsmål om bl.a. følgende emner:

- Uddybende sikkerhedsregler og instruktion
- Teknisk adgangskontrol og opsætning af rettigheder
- Adgang til andre myndigheders systemer
- Stikprøvekontrol af loggen
- Digital kommunikation med borgerne
- Fysisk indretning af borgerservicecentrene
- Sikkerheden på borgercomputerne

På en række punkter var kommunernes svar på tilsynets spørgsmål tilfredsstillende.
Der var imidlertid også problemer de fleste steder. Majoriteten af de inspicerede kommuner levede på et eller flere punkter ikke op til kravene i persondataloven og sikkerhedsbekendtgørelsen.

Datatilsynet har i den forbindelse bl.a. påtalt:

- Manglende iagttagelse af sikkerhedsbekendtgørelsens § 11, idet borgerservicemedarbejdere havde adgang til f.eks. følsomme personoplysninger, som de ikke havde behov for i deres arbejde.

- Manglende efterlevelse af kravene i persondataloven og sikkerhedsbekendtgørelsen ved ikke på eget initiativ med jævne mellemrum og med vilkårlige intervaller at have foretaget stikprøvekontroller af loggen.

Kravet om stikprøvekontrol af loggen er stillet af Datatilsynet i en henstilling i forbindelse med gennemførelsen af lovgivningen om kommunale borgerservicecentre. Kravet om stikprøvekontrol indebærer, at kommuner, der etablerer borgerservicecentre, skal foretage stikprøvekontrol af logfiler med jævne mellemrum. Kravet er nærmere beskrevet i publikationen "Datasikkerhed i borgerservicecentre".

Datatilsynet har efter inspektionerne udtalt varierende grader af kritik.

It-sikkerhedsinspektioner

I første halvår af 2014 blev der afholdt it-sikkerhedsinspektioner hos fire private dataansvarlige i sundhedssektoren. Inspektionerne bestod primært i en overordnet gennemgang af, hvordan dataansvarlige efterlever sikkerhedsregler omkring autorisationer og logning. Sikkerhedsreglerne er stillet af Datatilsynet som en del af vilkårene i forbindelse med anmeldelse af databehandlingen til Datatilsynet.

It-sikkerhedsinspektionerne foregik på to privathospitaler, et hospice og hos et firma, som foretager kliniske biokemiske specialanalyser. Ved tre inspektioner blev der kun fundet mindre problemer, og det var muligt på stedet at aftale, hvordan disse problemer skulle løses. Ved én inspektion fandt Datatilsynet, at ikke alle forudsætninger/vilkår angivet ved tilladelsen fra Datatilsynet var opfyldt. Således var der persondata og logdata, som ikke var blevet slettet i henhold til forudsætningerne/vilkårene i tilladelsen. Det blev efterfølgende bekræftet overfor tilsynet, at problemerne var blevet udbedret.

I andet halvår af 2014 foretog Datatilsynet it-sikkerhedsinspektioner i fire kommuner. Formålet var at indsamle erfaring med og undersøge, hvilke it-sikkerhedsforanstaltninger kommuner har etableret i forbindelse med modtagelse af digital post, som indkommer til kommunen via virk.dk. Inspektionerne dækkede dermed kun et udsnit af kommunernes anvendelse af digital post.

It-sikkerhedsinspektionerne på digital post viste, at der i alle kommunerne manglede fokus på oprydning i virk.dk og dermed på rettidig sletning af data. Kommunerne manglede desuden at lave systematisk periodisk opfølgning på medarbejderes autorisationer i form af adgang til at læse eller administrere digital post i virk.dk og/eller adgang til administrationsportalen for digital post.

Inspektion af stillingsbesættende virksomheder

Som en del af sin inspektionsvirksomhed inspicerede Datatilsynet i første halvår af 2014 to stillingsbesættende virksomheder. Inspektionerne tog udgangspunkt i de vilkår, som Datatilsynet i sin tilladelse til behandling af personoplysninger har fastsat over for de dataansvarlige.

Af generelle indtryk fra de to inspektioner kan nævnes, at de dataansvarlige ikke var opmærksomme på, at ændringer i forhold til de oplysninger, som er meddelt Datatilsynet i forbindelse med tilsynets udstedelse af tilladelse, skal anmeldes til Datatilsynet.

Datatilsynet erfarede derudover under den ene inspektion, at den dataansvarlige virksomhed havde opbevaret oplysninger om registrerede i strid med samtykkeerklæringen fra de registrerede, idet oplysninger var opbevaret markant længere end de 9 måneder, som fremgik af samtykkeerklæringen. Desuden var oplysningerne opbevaret i strid med den slettefrist, som virksomheden havde anført i anmeldelsen til Datatilsynet, og der var ikke indgået fornøden databehandleraftale med databehandleren.

Virksomheden oplyste under inspektionen, at virksomheden ville slette og makulere samtlige oplysninger om de kandidater, som virksomheden havde arbejdet med i årenes løb.

Inspektion af retsinformationssystemer

Datatilsynet inspicerede i 2014 en offentlig myndighed og to private klagenævn, som fører retsinformationssystemer.

På grundlag af de foretagne inspektioner var det Datatilsynets opfattelse, at persondataloven og de fastsatte vilkår generelt blev overholdt i forbindelse med førelsen af de tre inspicerede retsinformationssystemer.

På visse punkter var der dog plads til forbedringer:

Forud for inspektionerne foretog Datatilsynet stikprøvekontrol i retsinformationssystemerne for at undersøge, om de dataansvarlige foretager anonymisering i overensstemmelse med de fastsatte vilkår herom.

Datatilsynet fandt i ét tilfælde, at der ikke var foretaget fornøden anonymisering. I afgørelsen var personnavne fjernet. Imidlertid indeholdt afgørelsen en detaljeret gengivelse af sagens oplysninger, hvilket efter Datatilsynets opfattelse giver en betydelig risiko for, at en bredere kreds af personer umiddelbart kan identificere de omhandlede personer.

Kravene til anonymisering i retsinformationssystemer er nærmere beskrevet på Datatilsynets hjemmeside.

Det gik igen ved alle inspektioner, at de dataansvarlige ikke var opmærksomme på, at ændringer i førelsen af retsinformationssystemer skal anmeldes til Datatilsynet. Er der tale om væsentlige ændringer, skal tilsynets udtalelse indhentes forud for iværksættelsen.

Alle tre dataansvarlige benyttede databehandlere uden at have anmeldt dette til Datatilsynet. Én dataansvarlig havde ikke anmeldt sin nuværende adresse, og én dataansvarlig havde ikke anmeldt, at den foruden at have afgørelser i sit retsinformationssystem også var begyndt at have domme i retsinformationssystemet.

I et tilfælde udtalte Datatilsynet kritik, idet tilsynet fandt det beklageligt, at den dataansvarlige ikke havde foretaget tilstrækkelig anonymisering af en afgørelse i henhold til de af tilsynet udstedte vilkår og ikke havde anført sin databehandler på anmeldelsen til Datatilsynet.

Om anmeldelse af Datatilsynet

Formålet med anmeldelsesordningen er at give Datatilsynet en mulighed for at kunne kontrollere de anmeldelsespligtige behandlinger af personoplysninger, der foregår. Anmeldelsesordningen skal også gøre behandlingerne kendt for offentligheden.

Anmeldte behandlinger af personoplysninger offentliggøres på Datatilsynets hjemmeside under menupunktet "Fortegnelsen".

Inspektion af offentlige forskningsprojekter

Datatilsynet foretog i 2014 en inspektion af et forskningsprojekt i Københavns Kommune. Endvidere foretog tilsynet seks inspektioner af sundhedsvidenskabelige forskningsprojekter i de fem regioner.

Inspektionerne havde særligt fokus på myndighedernes iagttagelse af reglerne i sikkerhedsbekendtgørelsen, herunder om logning, autorisation og adgangskontrol.

Inspektioner hos politikredse

Datatilsynet foretog i efteråret 2014 inspektioner hos Midt- og Vestjyllands Politi og Østjyllands Politi. Fokus for disse inspektioner var særligt politikredsenes iagttagelse af sikkerhedsbekendtgørelsens regler, herunder logning, autorisationer og adgangskontrol.

Online-undersøgelser af private forskningsprojekter

Datatilsynet har i 2014 gennemført 20 online-undersøgelser af private forskeres behandling af personoplysninger.

I online-undersøgelserne udsender Datatilsynet elektronisk et spørgeskema til den dataansvarlige forsker. Dette sker via et særligt spørgeskemasystem. Den dataansvarlige besvarer spørgeskemaet elektronisk. Spørgsmålene relaterer sig til de vilkår, som Datatilsynet har stillet i sin tilladelse til den dataansvarliges forskningsprojekt. Det kan efter besvarelsen af spørgeskemaet være nødvendigt for Datatilsynet at indhente supplerende oplysninger fra den dataansvarlige forsker, enten telefonisk eller skriftligt.

Hvis besvarelsen indikerer, at der sker behandling af personoplysninger, som ikke lever op til Datatilsynets vilkår eller persondataloven i øvrigt, følger Datatilsynet op på, at den dataansvarlige bringer forholdene i orden. Datatilsynet udtaler desuden beklagelse eller kritik, hvis der er tale om væsentlige brud på de persondataretlige krav.

Ud af de 20 online-undersøgelser i 2014 gav 9 efter endt sagsbehandling ikke Datatilsynet anledning til at konstatere, at der var sket behandling af personoplysninger i strid med tilsynets vilkår.

En enkelt af de 20 sager mundede ud i, at forskeren anmodede om, at dataansvaret blev overdraget til en region. I 3 af sagerne oplyste forskerne, at dataansvaret allerede var

overdraget til en anden privat forsker. Datatilsynet udtrykte kritik i de sager, hvor forskeren ikke tidligere havde rettet henvendelse til Datatilsynet med anmodning om tilladelse til overdragelse af dataansvaret.

Det viste sig i 3 af online-undersøgelserne, at der ikke var indgået fornøden skriftlig aftale med forskerens databehandler. I 4 sager var der ikke sket den påkrævede kryptering af identifikationsoplysninger eller erstatning med et kodenummer el.lign. I en enkelt sag fandt adgang til projektdata desuden ikke sted ved benyttelse af et fortroligt password som påkrævet efter Datatilsynets vilkår. Datatilsynet udtalte beklagelse i flere af sagerne.

3 af sagerne gav anledning til, at der blevet foretaget enkelte ændringer i den private forskers anmeldelse til Datatilsynet, f.eks. om brug af databehandler.

Oversigt over udførte inspektioner i 2014

Staten:
Midt- og Vestjyllands Politi
Østjyllands Politi
Ambassaden i London (visum/SIS)
Natur- og Miljøklagenævnet
Ankestyrelsen (retsinformation)

Kommuner:
Nordfyn Kommune (skolesundhed)
Nyborg Kommune (skolesundhed)
Guldborgsund Kommune
Lolland Kommune
Københavns Kommune (forskning)

Temainspektioner – borgerservice:
Lolland Kommune
Guldborgsund Kommune
Kalundborg Kommune
Fredericia Kommune
Varde Kommune
Allerød Kommune
Gentofte Kommune

Temainspektioner – Digital Post:
Lyngby-Taarbæk Kommune
Ishøj Kommune
Silkeborg Kommune
Aabenraa Kommune

Regioner:
Region Hovedstaden

Temainspektioner – regional forskning:
Region Nordjylland (to inspektioner)
Region Hovedstaden
Region Sjælland
Region Midtjylland
Region Syddanmark

Tv-overvågning:
Regionstog A/S
Lalandia A/S
Jyske Bank (Maribo)
Maribo Apotek
Maribo Roklub
Diskotek Mona Lisa
Danske Bank (Maribo)
Kvickly (Nykøbing Falster)
Diskotek Route 66
Nykøbing Falster Sygehus (akutafdelingen)

Privat forskning og statistik:
Henrik Bygum Krarup
Henrik Carl Schønheyder

Stillingsbesættende virksomhed:
Amesto Accounthouse ApS
Muusmann A/S

Øvrige private:
Aleris-Hamlet Hospitaler A/S (Søborg)
RefLab ApS
Teres Medical Danmark
Hospice Søndergård
Realkreditankenævnet (retsinformation)
Ankenævnet for Bus, Tog og Metro (retsinformation)

Online-undersøgelser (privat forskning og statistik):
Marie Nørredam
Dorthe Bleses
Christian N. Meyer
Louise Asserhøj
Pia Sønderby Christensen
Caroline Sollberger Juhl
Rikke Søgaard
Lisbeth E. Knudsen
Ole Mors
Anette Koch Holst
Hans von der Maase
Jens Fuglsang
Berit L. Heitmann
Kaj Winther
Eva Dreisler
Susanne Krüger Kjær
Krzysztof Tadeusz Drzewiecki
Katharina Maria Main
Anders Galløe
Line Lerche Mørck

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K
Telefon: 3319 3200
Telefax: 3319 3218
E-mail: dt@datatilsynet.dk
Hjemmeside: www.datatilsynet.dk